

21. YÜZYILDA İLK ÖĞRETMENLİK TEMEL EĞİTİMDE YENİLİKÇİ YAKLAŞIMLAR

Editörler

Öğr. Gör. Muhammed KÖSTEKÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Enver TÜRKSOY

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KART

21. YÜZYILDA İLK ÖĞRETMENLİK TEMEL EĞİTİMDE YENİLİKÇİ YAKLAŞIMLAR

Editörler

Öğr. Gör. Muhammed KÖSTEKÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Enver TÜRKSOY

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KART

Yazarlar

Begüm ER – Enver TÜRKSOY – Erhan BOSTAN – Fikriye SEZER – Gizem BİŞKİNER

Gülşen ALTINTAŞ – Mehmet KART – Muhammed KÖSTEKÇİ – Özgü YALÇIN ÇER

Özkan YILDIRIM – Serpil YILDIRIM – Türkan SAATÇİ

E-ISBN: 978-625-382-294-1

DOI: 10.54637/vizetek.9786253822941

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra ÇOLAKOĞLU

Kapak Tasarımı: Zeynep ERTUĞRUL

Dizgi & Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Baskı: Ankara | Mayıs, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖNSÖZ

Eğitim, insanlığın geçmişten geleceğe taşıdığı en güçlü miraslardan biridir. Ancak içinde bulunduğumuz 21. yüzyıl; bilgiye erişim biçimlerinin değiştiği, teknolojinin yaşamın her alanını dönüştürdüğü ve bireylerden beklenen becerilerin yeniden tanımlandığı bir çağdır. Bu değişim ve dönüşüm süreci, eğitim sistemlerini olduğu kadar öğretmenlik anlayışını da yeniden şekillendirmektedir. Özellikle temel eğitim düzeyinde görev yapan öğretmenlerin; yalnızca bilgi aktaran bireyler değil, aynı zamanda rehberlik eden, eleştirel düşünmeyi destekleyen, teknoloji okuryazarlığını geliştiren ve öğrencilerin bireysel farklılıklarını merkeze alan profesyoneller olmaları beklenmektedir.

21. Yüzyılda İlk Öğretmenlik: Temel Eğitimde Yenilikçi Yaklaşımlar adlı bu eser, çağın gereklilikleri doğrultusunda öğretmenlik mesleğine farklı perspektifler kazandırmayı amaçlamaktadır. Kitapta; yenilikçi öğretim yöntemlerinden dijital eğitim uygulamalarına, öğrenci merkezli yaklaşımlardan kapsayıcı eğitim anlayışına kadar temel eğitimin güncel dinamiklerini ele alan akademik ve uygulama temelli çalışmalar bir araya getirilmiştir.

Bu çalışma yalnızca öğretmen adaylarına değil; aktif olarak görev yapan öğretmenlere, akademisyenlere, eğitim yöneticilerine ve eğitim alanında araştırma yapan tüm paydaşlara katkı sunmayı hedeflemektedir. Eğitim alanındaki gelişmelerin hızla ilerlediği günümüzde, öğretmenlik mesleğinin sürekli öğrenmeyi gerektiren dinamik bir yapı olduğu unutulmamalıdır. Bu bağlamda kitapta yer alan her bölümün, okuyuculara yeni bakış açıları kazandıracağına ve eğitim uygulamalarına ışık tutacağına inanıyoruz.

Bu eserin hazırlanmasında emeği geçen tüm bölüm yazarlarına, akademik katkı sağlayan değerli araştırmacılara ve yayın sürecindeki destekleri için Vizetek Yayıncılık ailesine teşekkür ederiz. Ayrıca geleceği şekillendiren en önemli güç olan öğretmenlere ve öğretmen adaylarına ithaf ediyoruz.

Bilginin paylaşıldıkça çoğaldığına inanarak...

Editörler

Öğr. Gör. Muhammed KÖSTEKÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Enver TÜRKSOY

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KART

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

21. YÜZYILDA ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN DÖNÜŞÜMÜ..... 1

Enver TÜRKSOY

2. BÖLÜM

DİJİTAL ORTAMLARDA ÖĞRENMENİN GELECEĞİ:
EĞİTİM DÖNÜŞÜMÜNÜN YENİ PARADİGMASI 34

Gülşen ALTINTAŞ

3. BÖLÜM

OYUN TEMELLİ VE ETKİLEŞİMLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI 68

Muhammed KÖSTEKÇİ

4. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA STEM VE STEAM YAKLAŞIMLARI 88

Gizem BİŞKİNER

5. BÖLÜM

KAPSAYICI EĞİTİM VE FARKLILIKLARLA ÖĞRENME ORTAMLARI 125

Özkan YILDIRIM

Serpil YILDIRIM

6. BÖLÜM

SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME VE EMPATİ TEMELLİ EĞİTİM 159

Mehmet KART

7. BÖLÜM

DEĞERLER EĞİTİMİ VE DİJİTAL ÇAĞDA KARAKTER GELİŞİMİ 181

Türkan SAATÇİ

Muhammed KÖSTEKÇİ

8. BÖLÜM

EĞİTİMDE YENİLİKÇİ DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI 194

Özkan YILDIRIM

9. BÖLÜM

**ÖĞRETMEN REFAHI, MESLEKİ TÜKENMİŞLİK
VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK 244**

Begüm ER

10. BÖLÜM

GELECEĞİN OKULLARI VE EĞİTİMDE VİZYONER YAKLAŞIMLAR 257

Gülşen ALTINTAŞ

11. BÖLÜM

**EĞİTİM TEKNOLOJİLERİNİN TEMEL EĞİTİMDE
PEDAGOJİK ENTEGRASYONU: FIRSATLAR VE RİSKLER 277**

Fikriye SEZER

Erhan BOSTAN

12. BÖLÜM

**YAPAY ZEKA DESTEKLİ SINIFLAR:
ÖĞRETMENİN ROLÜ NASIL DÖNÜŞÜYOR? 289**

Özgü YALÇIN ÇER

1. BÖLÜM

21. YÜZYILDA ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN DÖNÜŞÜMÜ

Enver TÜRKSOY¹

Giriş

İnternetin yaygınlaşması, akıllı ve mobil cihazların kullanımının artması ile bilgiye erişim kolaylaşmış ve bu durum öğretmenlik mesleğinin doğasını ve rollerini derinden dönüştürmüştür. Geleneksel olarak pozitivist paradigma temelinde bilgiyi aktaran bir otorite figürü olarak görülen öğretmen, günümüzde öğrenme süreçlerini yöneten, rehberlik eden ve kolaylaştıran bir role evrilmiştir (Fullan ve Langworthy, 2014). Bu dönüşüm, öğretmenin kendisini “sürekli öğrenen” bir profesyonel olarak konumlandırmasını gerektirmektedir. Öğretmenin bu yeni rolü, mesleki gelişim anlayışında da köklü bir değişimi beraberinde getirmiştir. Mesleki gelişim artık tek seferlik eğitimlerden ziyade, sürekli, iş başında ve iş birlikçi bir öğrenme süreci olarak kabul edilmektedir. Schön’ün (1983) vurguladığı yansıtıcı düşünme, öğretmenlerin kendi uygulamalarını sistematik olarak inceleyip geliştirmeleri için kritik bir araç haline gelmiştir. Bu süreç, öğretmen toplulukları içinde paylaşılan deneyimler ve iş birlikçi öğrenme ile daha da anlam kazanmaktadır.

Dijital çağ, öğretmenlerden beklenen yeterlikleri de yeniden tanımlamıştır. Mishra ve Koehler (2006) dijital okuryazarlığı, teknolojiyi pedagojik amaçlarla etkin bir şekilde entegre edebilme becerisi olarak tanımlamaktadır. Hibrit ve çevrimiçi öğrenme ortamlarında öğretmen, içerik tasarımcısı, dijital moderatör ve teknik destek sağlayıcı gibi çoklu roller üstlenmek durumundadır (Anderson vd., 2001; Garrison, 2017). Ayrıca yapay zekâ tabanlı öğretim sistemleri, öğrenme analitiği ve öğrenme yönetim sistemleri gibi araçlarla etkileşim kurmak ve bu verileri öğrenme süreçlerini kişiselleştirmek için kullanmak, çağdaş öğretmenin temel becerileri arasına girmiştir (Mishra ve Koehler, 2006; OECD, 2021). Bu dönüşüm, uluslararası çerçevelerle de desteklenmektedir. UNESCO, öğretmen yeterliklerini insani gelişim, sürdürülebilirlik ve dijital etik ilkeleri ekseninde tanımlarken; OECD, 21. yüzyıl becerileri olarak bilinen yaratıcılık, eleştirel düşünme, iş birliği ve

¹ Dr. Öğr. Üyesi Enver TÜRKSOY, Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, ORCID: [0000-0003-4321-3017](https://orcid.org/0000-0003-4321-3017)